

Warszawa, 22.07.2002 r.

Opinia o projekcie ustawy o napojach spirytusowych

Projekt ustawy wprowadza do polskiego prawa terminologię napojów spirytusowych obowiązującą w Unii Europejskiej, określa kategorie i zasady wyrobu napojów spirytusowych, a także warunki wyrobu i rozlewu napojów spirytusowych oraz obrotu tymi napojami.

Projekt ustawy zmienia ustawę z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie spirytusu, wyrobie i rozlewie wyrobów spirytusowych oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych

Dotychczas stosowane określenie „spirytus” (w ustawie o wyrobie spirytusu, wyrobie i rozlewie wyrobów spirytusowych oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych) zostanie zastąpione nazwą „alkohol etylowy”. Definicja „spirytusu” była jednak bardziej precyzyjna i oznaczała „płyn alkoholowy uzyskany w wyniku destylacji po fermentacji alkoholowej produktów *pochodzenia rolniczego* albo alkohol etylowy syntetyczny” natomiast określenie „alkohol etylowy” oznacza „płyn alkoholowy uzyskany w wyniku destylacji po fermentacji alkoholowej produktów rolniczych albo płyn alkoholowy uzyskany w sposób syntetyczny”.

Otóż głównymi surowcami przerabianymi w polskich gorzelniach rolniczych są zboża i ziemniaki. Generalnie przeważa produkcja spirytusu zbożowego, ale oprócz gorzelni rolniczych spirytus produkują gorzelnie przemysłowe przerabiające melasę, a także gorzelnie utylizujące produkt uboczny powstający przy produkcji celulozy z drewna. Nie jest jasne czy w myśl ustawy produkt wytwarzany przez gorzelnie przemysłowe jest „alkoholem etylowym”. Jest to o tyle istotne, że wykonywanie działalności gospodarczej z zakresu wyrobu alkoholu etylowego będzie wymagało zezwolenia. Nie wiadomo czy gorzelnie przemysłowe będą mogły produkować spirytus bez zezwolenia.

Ponadto obowiązująca ustawa o wyrobie spirytusu, wyrobie i rozlewie wyrobów spirytusowych dotyczy spirytusu i powstałych z niego wyrobów spirytusowych. Wyrób i rozlew wyrobów spirytusowych wymaga uzyskania zezwolenia Ministra Rolnictwa. Natomiast projektowana ustawa o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych, która ma zastąpić ustawę o wyrobie spirytusu, wyrobie i rozlewie wyrobów spirytusowych nie mówi nic o konieczności posiadania zezwolenia na wyrób i rozlew wyrobów spirytusowych. Może wynika to z podanej w ustawie, mało precyzyjnej definicji „alkoholu etylowego”, bowiem artykuły 36 i 37 projektowanej ustawy o napojach spirytusowych, wskazują, że wyrób i rozlew napojów spirytusowych wymaga uzyskania stosownych zezwoleń.

Projekt ustawy określa, co należy rozumieć pod pojęciem napój spirytusowy. Podstawową zmianą w definicji napoju spirytusowego (określonego obecnie w artykule 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie spirytusu, wyrobie i rozlewie wyrobów spirytusowych oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych) jest zmiana zakresu dolnej granicy zawartości alkoholu etylowego w napoju z 18% do 15% objętościowych. Przedsiębiorcy zajmujący się wyrobem lub rozlewem napojów spirytusowych o stężeniu mniejszym niż 18% objętościowych tracą prawo do wykonywania tej działalności, jeśli w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nie wystąpią o udzielenie stosownych zezwoleń.

Projekt ustawy dostosowuje polskie przepisy z zakresu produkcji spirytusu i napojów spirytusowych oraz obrotu tymi produktami do przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej, określonych:

- Rozporządzeniem Rady 1576/89/EWG z dnia 29 maja 1989 roku ustanawiającym zasady definiowania, opisu i prezentacji napojów spirytusowych oraz
- Rozporządzeniem Komisji 1014/90/EWG z dnia 24 kwietnia 1990 roku ustanawiającym szczegółowe zasady definiowania, opisu i prezentacji napojów spirytusowych.

Projekt ustawy obok wprowadzanej terminologii podaje w nawiasach terminologię używaną dotychczas w Polsce. Jednak określenie np. „spirytus (wódka naturalna)” jest zupełnie niezrozumiałe ponieważ w języku polskim słowa te nie są synonimami.

Wejście w życie ustawy spowoduje dodatkowe obciążenie dla budżetu państwa szacowane na ok. 3 949 tys. zł, które powstaną w zakresie wykonywania urzędowej kontroli napojów spirytusowych, kontroli parametrów alkoholu etylowego, a w szczególności ustalania czy został on uzyskany z tylko i wyłącznie surowców rolniczych. Zadania te będzie wykonywała Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Projekt ustawy wprowadza do polskiego prawa terminologię napojów spirytusowych obowiązującą w Unii Europejskiej. Jednak implementacja do ustawy nowego nazewnictwa, bez ich pełnego wyjaśnienia stwarza możliwość nieprawidłowego ich używania przez producentów, handlowców i konsumentów. Ponadto nie jest też jasne czy tak jak obecnie produkcja spirytusu wytwarzanego w różny sposób oraz wyrobów spirytusowych będzie wymagała zezwolenia i czy kontrolowany będzie obrót alkoholami.

Opracowała: Hanna Rasz